

Kar pa se tiče Kraljeve trmaste vere v Bora kot komediografa, sem prepričan, da mu je Bor za to vero hvaležen. Tudi jaz mislim, da se v njem skriva nekaj daru, ki je komediografu potreben. Upam, da nam bo v kratkem postregel s čim takim, da bo to Kraljevo prepričanje tudi izdatno podprl. Nikakor pa se ne strinjam s Kraljem, da komediografski talent izključuje talent, ki ga mora imeti pisec tragičnih dramskih del. Po mojem lahko živita traged in komediograf v isti osebi povsem skladno in ubrano, ne da bi drug drugemu spodkopavala tla pod nogami. Čemu naj bi se torej Bor odrekel možnosti takega sožitja v sebi samem samo zato, ker nekdo, ki slabše pozna i njega i zakone drame kot Bor sam, o možnosti takega sožitja dvomi? Zato bo Matej Bor verjetno pisal še naprej tako, kot mu narekuje njegov notranji glas, ne pa tako, kot bi mu rad ukazoval profesor dramaturgije Vladimir Kralj.

Vladimir Kralj se bo mogoče še spomnil, da sem tudi jaz nekoč spadal med dramske kritike. Če sem se po dolgem času spet oglasil, sem se zato, ker mi je Vladimir Kralj potisnil sam pero v roke. Naj torej pripiše sam sebi, če sem na njegov račun pripisal kaj takega, česar on ne bi mogel podpisati, pa najbrže tudi ne napisati.

Vladimir Pavšič

ZAPISKI

SLOVENISTIČNA PRIZADEVANJA MARIE FRANCISCE DE CASTRO GIL

Šele sedaj nam je prišel do rok separat razprave »Poesia eslovena«, ki jo je v 19.—20. zvezku madridske »Revista de Literatura« leta 1956 priobčila Maria Francisca de Castro Gil. Separat je izšel kot posebna izdaja v 25 numeriranih izvodih. 24 strani v 8° obsegajoča razprava je prvi v španskem revialnem tisku objavljeni oris slovenske poezije in je že zaradi tega vreden naše pozornosti, četudi ga z nekajletno zamudo vključujemo v našo kulturno kroniko.

Avtorica poudarja takoj v začetku, da sta slovenski narod in njegova literatura v Španiji kaj malo znana ali celo neznana. Kot prvi pojav spoznavanja omenja, da so v juniju leta 1950 recitali v Circulo Medina nekatere njene prevode iz slovenske poezije. Nato označuje avtorica v najsplošnejših obrisih geografski položaj in zgodovinski razvoj Slovencev, piše o naši ljudski poeziji, katere lirizem in melos zelo hvali, omenja kot primer slovensko-španskih stikov v davni preteklosti pesem o Lepi Vidi (tu pogrešamo vsaj emembo večjih prevodov iz španske književnosti: ta del slovenskih hispanic ni ravno neznat in pričuje o neposrednem in živem zanimanju za španski jezik in literaturo), nato pa prehaja k orisu razvoja slovenske poezije od Valentina Vodnika dalje. Predvsem se seveda zaustavlja pri Prešernu, v katerem vidi največji vrh slovenske vezane besede. Po kratki karakteristiki njegovega življenja in dela navaja svoj prevod Magistrala Sonetnega venca, ki se končuje v Cervantesovem jeziku takole:

*Son pálidas sus flores medio secas,
pero a la luz clemente de tus ojos
florecerán las más alegres rosas.*

V nadaljnjem omenja nekoliko podrobneje Stritarja in citira v celoti prevod njegove eligije »Na Jenkovem grobu«, nato pa se še dalje mudi pri Simonu Jenku, ki spominja avtorico na njegovega španskega sodobnika in pesniškega vrstnika Becquera. Nekoliko moti nesorazmerje med Stritarjem in Jenkom z ene in Prešernom z druge strani. Dobro je prikazan tudi Fran Levstik, čigar poezijo predstavlja s celotnim prevodom »Ubežnega kralja«. Tudi Gregorčič, »ruiseñor de Goriska«, je dobil precej obilen delež s prevodom pesmi »Soči«; avtorico vežejo s Sočo in Gregorčičem tudi osebni spomini. Precej prostora je odmerila Aškercu in ga predstavila s prevodom pesmi »Znamenja na nebu« iz »Stare pravde« in »Mejnik«, izmed katerih se mi zdi zlasti drugi posebno srečen. Nato prihaja na vrsto naša moderna, pri čemer je iz Cankarjeve »Erotike« prevedena ena pesem, dve predstavljata Ketteja, tri Murna in štiri Otona Župančiča. Med slednjimi sta dve pesmi iz cikla »Manom J. Murna-Aleksandrova«, iz katere nam zaradi pomanjkanja rime (in prevajalka je zvesta navadi večine romanskih prevajalcev, da dajejo rimane stihle brez rim) zazvene bolj medlo:

*Alondras, campos, flores,
era nuestro poeta...*

Z Župančičem, »enim najboljših slovenskih pesnikov«, končuje Maria Francisca de Castro Gil svoj pregled slovenske poezije od Prešerna do Župančiča. Nato pravi, da je slovenska literatura, zlasti še poezija, ki jo je sicer najteže prevajati, znana po vsem svetu ter omenja angleško izdajo Prešerna, Salvinijevo antologijo in francoske prevode Vena Pilon. Zelo razveseljiva je napoved ob koncu razprave: da so namreč v razpravi citirani prevodi del antologije slovenske poezije v španščini, ki jo pripravlja Maria Francisca de Castro Gil. Po primerih, ki smo jih spoznali, si lahko obetamo, da bo ta antologija dostojno predstavljala našo vezano besedo in tako prinesla v domovino A. Machade, Garcie Lorce in drugih španskih poetov najčistejše izraze slovenske duševnosti. Če v zvezi s tem omenimo še izbor iz poezije Otona Župančiča, ki ga je pripravil v Ljubljani živeči španski pesnik Perona in ki samo čaka založnika, tedaj lahko — za sedaj zgolj kronistično — ugotovimo nepričakovan porast slovenic v kastelanščini. Mariji Francisci de Castro Gil, ki nas je tako prijetno presenetila s svojim pionirskim uvodom v slovensko poezijo, pa smo dolžni hvalo in priznanje za njena slovenistična prizadevanja.

B. B.